

عنوان مقاله:

بررسی تطبیقی آیات امامت در تفاسیر امامیه و زیدیه تا پایان دوره آل بویه

محل انتشار:

فصلنامه آینه معرفت، دوره 18، شماره 1 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

مهران اسماعیلی - دانشگاه تربیت مدرس

ربابه نبی الهی - دانشجوی کارشناس ارشد دانشگاه ادیان و مذاهب

خلاصه مقاله:

امامیه در مباحث کلامی خود، بر ۵ آیه اولی الامر، تطهیر، ولایت، مودت و مباحله تاکید دارند. بررسی تطبیقی تفاسیر امامیه و زیدیه از آغاز تا پایان عصر آل بویه در نیمه سده پنجم، از این آیات و شناخت شباهت ها و تفاوت های تفسیری آنها، مساله اصلی این مقاله است و دامنه آن به تفاسیر ابوالجارود، مقاتل بن سلیمان، قمی، حبری، فرات کوفی و شیخ طوسی محدود شده که در سه دوره اولیه (تا سال ۱۵۰ هجری)، میانی (تا پایان غیبت صغری در ۳۲۹ هجری) و پایانی (دوره آل بویه) طبقه بندی خواهد شد. در ابتدا مشخص شد که تفسیر مقاتل کمترین شباهت را به تفاسیر شناخته شده زیدی و اثنی عشری دارد و از این رو در نتایج به دست آمده در نظر گرفته نخواهد شد. در میان تفاسیر باقی مانده بررسی های صورت گرفته نشان می دهد که از نظر روش و محتوا (تفسیر حدیثی) شباهت های فراوانی میان تفاسیر اثنی عشری و زیدی وجود دارد. عموم این تفاسیر، را می توان روایی شمرد که همگی در پی اثبات نزول این آیات درباره ۵ تن هستند هرچند تاکید بر نقل روایات در میان تفاسیر زیدی، برجسته تر به نظر می رسد. شیخ طوسی تنها مفسری بود که علاوه بر نقل حدیث، به دلالت های کلامی هم پرداخته بود. استنتاجهای کلامی شیخ طوسی نشان می دهد که مفسران پیشین، بیش از هر امری متوجه تعیین شخص جانشین پیامبر بودند ولی در دوره آل بویه، تفسیر این آیات به سمت اثبات ویژگی های امام جمعه عصمت آنها حرکت کرده است.

کلمات کلیدی:

کلام امامیه، آیات امامت، زیدیه، اثنی عشریه، امامیه، تفسیر

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1292560>

